

فهرست

- پیشگفتار ۱۱
- استحاله ۱۹
- راه عشق ۵۱
- مادر و فرزند ۱۰۵
- گانندی، به مثابه یک انسان ۱۲۷
- پیوست: عدم خشونت، در عمل ۱۴۷
- شرح تصاویر ۱۸۳
- نمایه ۱۸۷

پیشگفتار

«برآنم که مورخان آینده به قرن ما نه به عنوان عصر اتم، که به عنوان عصر گاندی خواهند نگریست.»

سال ۱۹۶۶ برای اولین بار این جمله را در یک سخنرانی در دانشگاه کالیفرنیا در برکلی شنیدم. سخنران، یکی از استادان مدعو به نام اکنات ایسواران^۱ بود. در آن هنگام، با این که به چنین احساسی با نظر تمجید نگریستم، حتی برای لحظه‌ای به ذهنم خطور نکرد که واژه به واژه این جمله را به معنای دقیقش تعبیر کنم. اما اینک می‌بینم گویا باید چنین کرد. اکنون چنین به نظر می‌رسد که همه ساله شخصیتی برجسته قدم پیش می‌گذارد و به نوری که گاندی در تمامی زمینه‌ها فرا راهش تابانده - از اقتصاد گرفته تا تعلیم و تربیت، از سیاست تا فلسفه و حتی رژیم غذایی و بهداشت - اذعان می‌کند. یکی از این چهره‌های برجسته که در زمان ما شهرتی عمومی پیدا کرده، ای. اف. شوماخر^۲ است. فعالان سیاسی نیز به گاندی به چشم پدر مبارزه عاری از خشونت می‌نگرند و حداقل، یکی از این فعالان، دکتر مارتین لوترکینگ^۳، او را الگوی فعالیت‌های خود برای ایجاد تغییرات بنیادین و پایا

1. Eknath Easwaran

2. E. F. Schumacher

3. Martin Luther king